

ZAMYŠLENÍ NAD KOMUNIKOVÁNÍM STATISTIKY V MÉDIÍCH

STATISTICKÁ ANALÝZA DAT, PSY117

Ivana Otrhálková
397828, psychologie

Vyučující: Mgr. Stanislav Ježek, PhD.

Datum odevzdání: 30.1.2012

Fakulta sociálních studií MU, 2011/2012

Ve své práci srovnávám studii *A Facial Attractiveness Account of Gender Asymmetries in Interracial Marriage*, jež vyšla 9.2.2012 ve vědeckém časopise PLoS ONE a s článkem *Europoidní rase hrozí zánik. Běloši preferují asijské ženy, bělošky černochoy*, který byl uveřejněn 14.2.2012 na serveru Novinky.cz a měl by z původní studie vycházet.

Novinky.cz se označují za český nejnavštěvovanější zpravodajských server. Od zpravodajského serveru bych tedy očekávala poměrně seriózní zprávu shrnující výsledky originální studie. Navzdory mému očekávání jsem však v článku našla některé pozměněné či nepodložené informace.

Jak už z titulku vyplývá, článek čtenáře informuje o tom, že bílá rasa zřejmě zanikne kvůli svému křížení s jinými rasy, neboť běloši jsou nejvíce přitahováni ženami s asijskými rysy obličeje a bělošky černochoy. Dále následuje stručný popis a výsledky studie, na niž se článek odkazuje. V závěru je citován sám autor odborné studie, Michael Lewis, který oznamuje, že atraktivita obličeje je rozhodující při výběru partnera.

Domnívám se, že z takto formulované zprávy by mohl čtenář snadno nabýt dojem, že studie Lewise se pokoušela zjistit budoucí vývoj rasových skupin a dospěla k závěru, že hrozí zánik europoidní rasy z důvodu jejího upřednostňování jiných ras. Ve skutečnosti však byla studie orientována jiným směrem. Vycházela z faktu, že v USA je více než dvakrát větší počet manželství uzavřených mezi černochem a běloškou než mezi bělochem a černoškou. Více než dvakrát více je také manželských párů tvořených bělochem a Asiátkou než běloškou a Asiatem. Dále je pětkrát více manželství mezi černochem a Asiátkou než mezi Asiatem a černoškou. Podobná nesouměrnost je i v UK, i když o něco méně výrazná. Jako možný důvod této asymetrie byla uvedena atraktivita obličeje, která může být u různých rasových skupin odlišná. Cílem studie tedy bylo ověřit samotnou existenci tohoto vysvětlení a následně zjistit, zda může způsobovat výše popsanou genderovou asymetrii u smíšených manželství.

V obsahu odborné studie jsem žádnou zmínku o zániku bílé rasy nenašla, natož informaci o tom, že by preference jiných ras u bílé rasy byla příčinou jejího zániku. Odkud tedy autor v tomto případě čerpal, nemohu říci.

Výhrady mám i k popisu vzorku a výzkumu atraktivity tváří jednotlivých ras, i když uznávám, že autorovi se navzdory stručnosti článku povedlo hlavní rysy docela vystihnout. Experimentu se skutečně zúčastnili muži a ženy ve věku od 18 do 30 let, autor by však mohl zmínit alespoň jejich celkový počet, jenž byl 40 účastníků (20 mužů a 20 žen). Kdyby autor ještě navíc uvedl, že skupina mužů byla tvořena 15 bělochy, 2 černochoy, 3 Asiaty a skupina žen obsahovala 14 bělošek, 3 černošky, 3 Asiátky, jistě by si mnohý čtenář povšiml nedostatečného počtu některých zástupců ras. Autor také mohl informovat o tom, že vzorek byl tvořen pouze vysokoškolskými studenty, takže určitě nebyl reprezentativní.

Autor článku správně uvádí, že „pokusné osoby měly hodnotit atraktivitu tváří“ (Novinky.cz, 2012, ¶2). Toto hodnocení probíhalo na škále od 1 (neatraktivní) do 10 (atraktivní).

Samotné výsledky výzkumu článek příliš nezkrusluje, bělošky měly skutečně tendenci hodnotit jako atraktivnější tváře černochoy, následně bělochoy a nakonec Asiátů a pro muže byly naopak nejatraktivnějšími Asiátky, pak bělošky a jako poslední černošky. Stejným způsobem však hodnotili zástupci ze všech rasových skupin, nejen běloši (i když ti byli výrazně nejpočetnější). Proto bych za další informaci s nejasným zdrojem označila větu: „Zajímavé je, že preference jiných ras je typická pouze pro bělochy“ (Novinky.cz, 2012, ¶1). Ze studie Lewise určitě nepochází.

Ve studii byly celkové výsledky experimentu prezentovány ve formě průměrné hodnoty a směrodatné odchylky atraktivity tváře pro 6 skupin vytvořených na základě

příslušnosti k rase a pohlaví. Analýza rozptylu trojného třídění ukázala, že výsledky jsou statisticky významné (u žen $F(2,297)=11.861$; $p<.001$; u mužů $F(2,297)=63.305$; $p<.001$). Podle studie tak výsledky experimentu demonstrují, že existují rozdíly mezi atraktivitou jednotlivých rasových skupin a tyto rozdíly jsou navíc ovlivněny pohlavím.

Větu „Není to žádné překvapení, že atraktivita obličeje je rozhodující při výběru partnera,“ tvrdí doktor Michael Lewis (Novinky.cz, 2012, ¶3)“, jsem v původní studii nenašla. Lewis pouze uvádí, že rozdílná fyzická atraktivita u jednotlivých ras může vysvětlit genderovou asymetrii u smíšených manželství, jak usuzuje z modelu manželství, který byl sestaven na základě výsledků experimentu. Výsledky experimentu si tedy autor článku interpretuje po svém.

Na závěr bych chtěla dodat, že si uvědomuji, že může být obtížné napsat stručný a přitom zajímavý článek. Ovšem ani to novináře neopravňuje ke zkreslování a domýšlení si některých informací, které mohou vést k zmatení čtenáře. Já sama jsem studii shledala jako velmi zajímavou a domnívám se, že novinář by jejím pouhým shrnutím mohl dosáhnout krátkého a přitom čtivého článku.

Některé úvahy jsou moc pěkné, oceňuji také fakt, že jste na článek i něco málo ocenila... napadá mě, že v některých případech by se dalo jít více do hloubky, více do úvah (nezůstat jen u konstatování rozdílů, ale zamyslet se nad tím, jaký význam má takový údaj pro čtenáře), ale celkově jste naplnila zadání tím, že Vaše práce obsahuje dosti úvah a ty tvoří hlavní část práce... proto dávám 10b.

Literatura

Europoidní rase hrozí zánik. Běloši preferují asijské ženy, bělošky černochoy. (2012, 14. únor). *Novinky.cz*. Staženo 12. dubna 2012 z <http://www.novinky.cz/zena/vztahy-a-sex/259064-europoidni-rase-hrozi-zanik-belosi-preferuji-asijske-zeny-belosky-cernochoy.html>

Lewis M.B. (2012). A Facial Attractiveness Account of Gender Asymmetries in Interracial Marriage. *PLoS ONE* 7(2), 1-8.